

Or.A. 0712/1841/18

Warszawa, 4 grudnia 2018 roku

Szanowna Pani
Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister,

Nawiązując do ustalenia z ostatniego spotkania zespołu roboczego ds. statusu zawodowego nauczycieli, które odbyło się 7 listopada, przedstawiamy poniżej uwagi do zaprezentowanej podczas posiedzenia zespołu propozycji nowego modelu subwencjonowania wydatków oświatowych oraz nowego modelu wynagradzania nauczycieli.

1. Głównym założeniem nowej koncepcji subwencjonowania jest przyjęcie naliczania jej wysokości w oparciu nie tylko o liczbę uczniów i przyporządkowane im wagi, ale również w oparciu o liczbę oddziałów szkolnych. Przy czym objęcie nowym rozwiązaniem również szkół zawodowych (branżowych) nie jest w materiale przesądzone. Pomijając szereg pytań o szczegóły proponowanego rozwiązania, zaznaczyć należy, iż wśród konsultowanych przez nas powiatów opinie o tej propozycji nie są jednoznaczne. Niektóre z powiatów podkreślają, że bazując na obecnych uwarunkowaniach, modyfikacja będzie miała negatywne konsekwencje. Inni podkreślają, że nie będzie miała ona istotnego znaczenia dla powiatów o niskiej liczbie uczniów. Pojawiły się również opinie, że w przypadku samorządów o wysokiej średniej liczebności oddziału (tj. powyżej 22 uczniów) zmiana spowoduje zmniejszenie wartości naliczonej samorządowi subwencji. Różnice zdań widać również w opiniach powiatów i miast na prawach powiatu.

Zasadniczym spostrzeżeniem co do nowej koncepcji jest to, iż nie przewiduje ona zwiększenia wysokości nakładów, a jedynie modyfikacje dotychczasowego sposobu podziału z góry określonej sumy. Oznacza to, że wartość do podziału nie zmieni się. Tymczasem środowisko samorządowe podnosi wyraźnie w ostatnim czasie postulat o zwiększenie wartości części oświatowej subwencji, ze względu na coraz wyższe koszty finansowania zadań oświatowych subwencjonowanych, ponoszone przez budżety samorządowe. Dlatego można wyobrazić sobie podział puli zakładający podstawę liczenia nie „na ucznia”, a „na oddział”, podobnie jak można wyobrazić sobie pozostawienie obecnego algorytmu, który po skorygowaniu ułomności w postaci zaniżonych wag wydaje się najbardziej zobiektywizowany. Jednak jeżeli wartość subwencji nie wzrośnie

w sposób istotny, to wszelkie modyfikacje systemu będzie można metaforycznie porównać do propozycji szybszego lub wolniejszego tempa mieszania herbaty, od którego nie stanie się ona słodsza, ponieważ zbyt mało wsypano do niej cukru.

2. Co do proponowanego sposobu wynagradzania nauczycieli. Nie ulegają wątpliwości dwie kwestie: wynagrodzenia wypłacane nauczycielom „z dołu” oraz likwidacja jednorazowego dodatku uzupełniającego (ewentualnie analizowanie go w skali całej jst bez podziału na poszczególne stopnie awansu zawodowego nauczycieli). Co do pozostałych kwestii: (1) Propozycja powiązania stawek dodatków do wynagrodzenia nauczycieli w danej jst i szkole z wynagrodzeniem bazowym, jako jego wskaźnik procentowy, zyskała wśród części konsultowanych powiatów pozytywną opinię, ponieważ daje możliwość bardziej precyzyjnego powiązania wynagrodzenia z jakością pracy. Z drugiej strony niektóre powiaty podkreślały, że odgórne ustalanie limitów kwotowych ułatwia planowanie budżetowe; (2) Pozytywną opinię zyskała propozycja utrzymania dodatku za wyróżniającą pracę; (3) Pojawiła się propozycja odgórnego określenia wartości minimalnych i maksymalnych stawek dodatku za warunki pracy, bez względu na stopień awansu zawodowego nauczyciela, z uwagi, iż jest to swoisty ekwiwalent za pracę w takich a nie innych warunkach. Wszystkie powyższe zmiany powinny być skorelowane dla danej JST z odpowiednią wysokością przyznanej subwencji.

Z poważaniem,

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn